

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ В УМОВАХ РЕГІОНАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ МИКОЛАЇВЩИНИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Стаценко В.О., аспірант
Миколаївський національний аграрний університет**

Миколаївська область є одним із ключових регіонів для аграрного сектору України, проте її розвиток стикається з низкою викликів. Основними проблемами є кліматичні зміни, деградація ґрунтів, нестача водних ресурсів, а також нестабільність економічної та правової бази, що стримує впровадження інноваційних рішень у агросекторі. Стратегія сталого розвитку аграрного сектору Миколаївщини повинна враховувати ці регіональні особливості і спрямовувати зусилля на вирішення зазначених проблем.

Дослідження сталого розвитку аграрного сектору в Україні активно проводяться останніми роками, зокрема в контексті кліматичних викликів та євроінтеграції. Наприклад, Лагодієнко Н.В [1] зазначає, що впровадження стратегії сталого розвитку вимагає врахування економічних, соціальних та екологічних аспектів в умовах глобалізації. Також підкреслюється важливість модернізації аграрного сектору через впровадження інновацій, зокрема цифрових технологій, які можуть сприяти підвищенню продуктивності та ефективності аграрного виробництва [2; 4; 6]. Інше дослідження підкреслює важливість раціонального використання водних ресурсів у регіонах з дефіцитом води, таких як Миколаївщина [3].

Метою дослідження є розробка ефективної стратегії сталого економічного розвитку аграрного сектору Миколаївщини, що враховує регіональні особливості та дозволяє підвищити конкурентоспроможність і стійкість до зовнішніх викликів.

Основним завданням для аграрного сектору Миколаївщини є подолання негативних наслідків змін клімату та раціональне використання природних ресурсів, зокрема води і ґрунтів. Посушливі кліматичні умови, характерні для регіону, ускладнюють вирощування традиційних сільськогосподарських культур

і потребують адаптаційних заходів. Одним із можливих рішень є впровадження технологій точного землеробства, що забезпечить оптимізацію використання водних ресурсів і підвищить врожайність на зрошуваних землях [1, 3].

Одним із найбільших викликів для сталого розвитку аграрного сектору Миколаївщини є дефіцит води. Посухи стають регулярними, і це вимагає оптимізації зрошувальних систем та впровадження водозберігаючих технологій. Системи крапельного зрошення, у поєднанні з інноваційними методами точного землеробства, дозволять зменшити споживання води та одночасно підвищити ефективність її використання. Ці технології сприяють зниженню втрат води та підвищенню врожайності, що підтверджується успішними практиками в інших аграрних регіонах світу [1].

Цифровізація аграрного сектору є ключовою умовою підвищення продуктивності та сталого розвитку. Хоча на Миколаївщині цифрові технології лише починають впроваджуватися, вони мають великий потенціал для оптимізації виробничих процесів. Технології дистанційного моніторингу полів, управління ресурсами та використання безпілотних систем дозволяють знижувати витрати і підвищувати точність робіт, а також швидко реагувати на кліматичні зміни та ефективніше використовувати ресурси [2].

Однією з ключових проблем для Миколаївщини є необхідність адаптації до змін клімату. Окрім впровадження зрошувальних систем, важливо розширювати асортимент вирощуваних культур, віддаючи перевагу сортам, стійким до посухи. Такі культури, як соняшник, соя та кукурудза, можуть стати основою для сталого виробництва в регіоні, оскільки вони краще адаптовані до умов посушливого клімату. Аграрний сектор Миколаївщини має великий експортний потенціал завдяки високому попиту на пшеницю, соняшникову олію та інші культури. Для реалізації цього необхідні інвестиції в модернізацію виробництва та інфраструктури. Стратегічним пріоритетом є залучення приватного капіталу та створення умов для підвищення інвестиційної привабливості регіону.

Таким чином, стратегія сталого розвитку аграрного сектору Миколаївщини повинна базуватися на трьох основних напрямках: інноваційні агротехнології,

раціональне використання водних та земельних ресурсів, а також підтримка інвестиційної привабливості. Це дозволить адаптувати регіон до сучасних викликів і забезпечити його довгострокову конкурентоспроможність.

Висновки. Стратегія сталого економічного розвитку аграрного сектору Миколаївщини повинна базуватися на впровадженні інноваційних технологій, зокрема цифровізації та раціонального використання природних ресурсів. Для досягнення сталого розвитку необхідно удосконалити систему управління водними ресурсами, підвищити рівень державної підтримки та стимулювати залучення інвестицій в аграрний сектор. Це дозволить забезпечити стійкий економічний розвиток регіону, адаптуючи його до змін клімату та підвищуючи конкурентоспроможність на світових ринках.

Список використаних джерел

1. Лагодієнко Н.В., Козак К.Б. Стратегія реалізації сталого розвитку аграрного виробництва в умовах зростання відкритості національної економіки. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. Т. 5. № 2. С. 155-172.

2. Негрей М.В. Цифрова трансформація аграрного сектору: перспективи, виклики та рішення. *Наукові записки НаУКМА. Економічні науки*. 2023. Т. 8, вип. 1. С. 94-100.

3. Шпілка М.М. Поточний стан та перспективи розвитку аграрного сектору України. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/12915/1/Збірка тез IX Всеукр науково-практ конференція %281%29-89-91.pdf> (дата звернення: 21.10.2024).

4. Kovalenko, D., Petrychuk, S., Kushniruk, V., Banyeva, I. and Meish, A. (2023). Financial Aspects of Maintaining Business Activities in the Face of Unexpected Changes. *Economic Affairs*, Vol. 68, No. 01s, pp. 17-26. DOI: <https://doi.org/10.46852/0424-2513.1s.2023.3>.

5. Кушнірук В. С., Карєба М. І., Нєхайчик Є. Є. Сучасні тенденції інвестиційної діяльності в Україні. *Modern Economics*. 2024. № 44(2024). С. 85-90. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V44\(2024\)-14](https://doi.org/10.31521/modecon.V44(2024)-14)

6. Стаценко В.О., Кушнірук В.С. Майбутнє аграрного сектору в умовах цифровізації: інноваційна складова. *Екологічні та соціальні аспекти розвитку економіки в умовах євроінтеграції* : збірник тез доповідей X Всеукр. наук.-практ. конф. (25-27 жовтня 2023 року). Миколаїв : МНАУ, 2023. С. 106-108. URL: https://www.mnau.edu.ua/files/nauk_prof_konf/zbirnyk-tez-27-10-23.pdf (дата звернення: 21.10.2024).